

ČLANEK 7/2021

NAPOTENI DELAVCI V TUJINO – STATISTIKA NAPOTITEV IN POSTOPKI ZA PRIDOBITEV POTRDILA A1 PREKO PORTALA SPOT

Skladno z določbami Zakona o čezmejnem izvajanju storitev je napoteni delavec (**ang. posted worker**) vsaka fizična oseba, ne glede na njeno državljanstvo, ki v okviru čezmejnega opravljanja storitev slovenskega oziroma tujega delodajalca, pri katerem je zaposlena in na tej podlagi vključena v ustrezna socialna zavarovanja v državi, kjer ima delodajalec sedež, začasno opravlja delo v drugi državi članici EU, kot je tista, v kateri običajno opravlja delo.

V času napotitve napoteni delavci in samozaposlene osebe, ki gredo opravljat podobno dejavnost v drugo državo, ostanejo vključeni v obvezna socialna zavarovanja v Sloveniji.

Delodajalec oz. samozaposlena oseba v Sloveniji plačuje prispevke od vseh prejemkov iz dela ali dejavnosti.

Splošni cilj Evropske komisije glede pravil o napotilih delavcih je zagotoviti enako plačilo za enako delo v istem kraju. Namen pravil je zagotoviti ustrezno ravnotežje med pravicami delavcev in svobodo opravljanja storitev.

Slovensko podjetje, ki želi v drugi državi članici Evropske unije (EU), EGP ali v Švicarski konfederaciji izvajati storitve, mora za vsakega delavca, ki ga namerava napotiti tja, pridobiti potrdilo A1.

Potrdilo A1 je za izkaz veljavne zakonodaje na področju socialne varnosti napotene osebe predpisano z Uredbo o socialni varnosti (ES) št. 883/2004

Enako potrdilo mora slovensko podjetje pridobiti tudi za delavca, ki običajno opravlja delo v več zgoraj omenjenih državah. S potrdilom delavec v tujini izkaže, da je tudi v času dela na območju druge države ostal vključen v obvezno zavarovanje v Republiki Sloveniji.

Portal SPOT ponuja uporabnikom informacije in pravne podlage v zvezi napotovanja delavcev ter obenem omogoča **elektronsko oddajo vlog:**

- ❑ **Potrdila A1** na podlagi [člena 12 Uredbe ES št. 883/2004](#) in [Zakona o čezmejnem izvajanju storitev \(ZČmIS\)](#) - **enkratna napotitev**
- ❑ **Potrdila A1** na podlagi [člena 13 Uredbe ES št. 883/2004](#) - **sočasne zaposlitve** za delavce, ki običajno sočasno opravljajo delo v več državah in le pri enem delodajalcu. Vlogo za potrdilo A1 je možno oddati za naslednje kategorije delavcev: **voznike, serviserje in monterje.**

Potrdilo A1, ki ga izdaja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), je tudi statistični pokazatelj napotitev iz Slovenije. Število izdanih obrazcev A1 odraža število napotitev, ne pa tudi števila napotenih delavcev v enem letu.

Podatki o napotitvah v Slovenijo iz držav EU in EGS se pridobijo iz prijav začetka izvajanja storitev, ki se predložijo Zavodu RS za zaposlovanje.

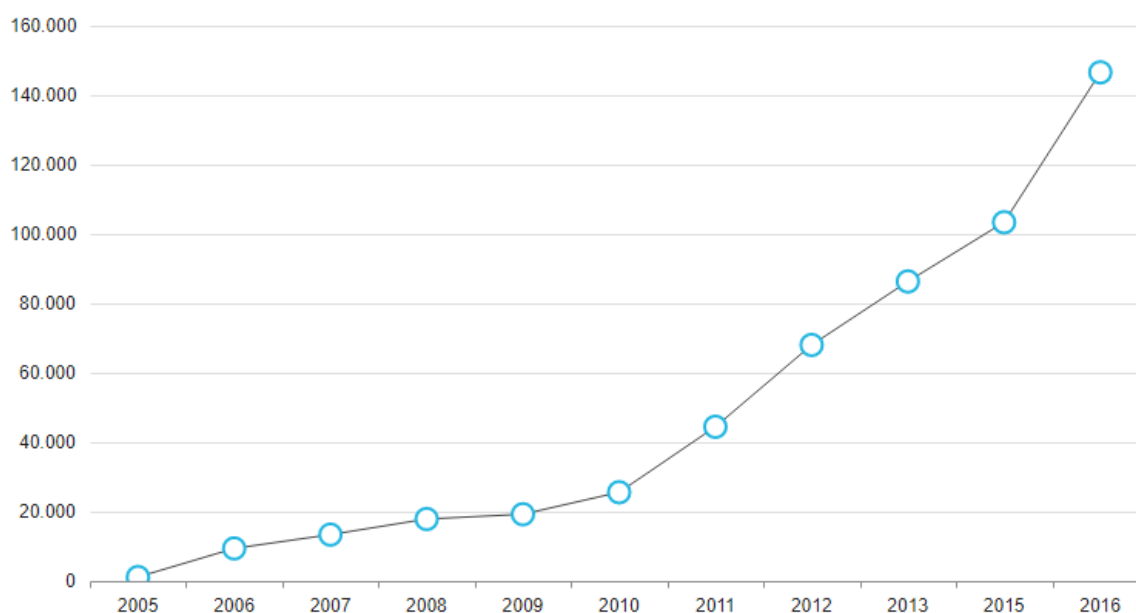

Tabela 1: Napotitve v številkah 2005-2016 (vir: <https://www.napotenidelavci.si/>)

146.574 obrazcev A1 je ZZZS izdal v letu 2016. Od tega okoli 65.000 za delo v Nemčiji, 43.000 v Avstriji, 9.000 v Belgiji in 7.000 v Italiji. 46.788 delavcev je bilo leta 2016 napotenih na delo v tujino. Nekateri večkrat.

Kaj pa glede napotitev kažejo najnovejši podatki za leto 2020 in 2021?

Najnovejši podatki, ki smo jih uspeli pridobiti s strani ZZZS za leto 2020 in 2021 še vedno kažejo naraščanje vlog uporabnikov za napotovanje delavcev v tujino.

Podatki so naslednji (vir: dokument "Statistika napotitev 2020 in 2021"; podatki pridobljeni od ZZZS, 16.9.2021):

- ❑ V letu 2020 je po členu 12 Urede (ES) ZZZS izdal **skupno 98.340** potrdil A1, kar je za 3,1 % več kot leta 2019.
- ❑ V letu 2020 je ZZZS izdal še **potrdila A1 po členih 11, 13 in 16 Uredbe** - skupaj **58.531** potrdil A1 po teh podlagah.
- ❑ Med delavci z izdanimi A1 v letu celotnem 2020 je **največ državljanov BIH** (22.094), zatem Slovenije (17.374), sledijo Srbi (6.942), Kosovci in Hrvati.

Število različnih napoteni oseb (čl. 12) je bilo 24.652, število oseb po čl. 13 pa je 35.215, **skupaj pa so bili obrazci A1 preko SPOT izdani za 59.867 oseb.** Gre za podatke o različnih osebah, ne o št. izdanih listin.

Skupaj je bilo torej v letu 2020 po členu 11, 12, 13 in 16 Uredbe (ES) izdanih 156.871 potrdil.

**IZDAJA POTRDIL A1
JANUAR - DECEMBER 2020 IN JANUAR - JUNIJ 2021**

napotitve po členu 12 Uredbe (ES) 883/2004

2020

1.1.-30.6. 2021

Napotitve na delo v tujino januar - december 2020	Število	Država napotitve	Število napotitev (celo leto 2020)	Napotitve na delo v tujino januar - junij 2021	Število
Vseh zahtevkov za A1	112.513	Nemčija	61.134	Vseh zahtevkov za A1	57.775
A1 izdan	98.340	Avstrija	13.450	A1 izdan	51.159
		Belgija	7.435		
		Hrvaška	3.570		
		Nizozemska	3.218		
		Italija	2.420		
		Francija	1.993		

Tabela 2: Napotitve v številkah in po državah; 1.1.-31.12.2020 in 1.1.-30.6.2021 (lastna tabela)

Postopki napotitve in uveljavljanja pravic pa se razlikujejo, ali je oseba napotena na delo v:

- države članice EU, Islandijo, Liechtenstein, Norveško in Švico, ali
- države, s katerimi ima Slovenija sklenjene bilateralne sporazume o socialnem zavarovanju (Bosna in Hercegovina, Črna Gora, Severna Makedonija in Srbija) ali
- države, za katere ne velja evropski pravni red oziroma bilateralni sporazumi o socialnem zavarovanju.

Podrobne informacije so dosegljive na spletni strani [ZZZS - Napotitev na delo v tujino.](#)

Spremljajte nas na:

W: <https://www.spotpomurje.si>

 <https://www.facebook.com/SPOTPomurje/>

Pripravil:

Roman Wolf, svetovalec

SPOT svetovanje Pomurje (Pomurska gospodarska zbornica)

7. oktober 2021

Viri:

- <https://www.napotenidelavci.si/>
- <https://spot.gov.si/sl/poslovanje/zaposlovanje-in-delovno-razmerje/napotitev-delavca-na-delo-v-tujino/>
- <https://zavezanec.zzs.si/wps/portal/portali/azap/prijava-odjava-sprememba-obvez-soc-zavarovanj/napotitev-na-delo-v-tujino>
- dokument "Statistika napotitev 2020 in 2021"; podatki pridobljeni od ZZS dne 16.9.2021

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija